POP UP! GLUPPA – EEN KNAPZAK VOL ART, FOOD & TRAVEL

17 mei 2017 Le Marche

De regio Le Marche lanceerde onlangs een nieuw artistiek project: POP Up! Gluppa art, food and travel. Paul ging voor ons op pad om het geheim van dit project te ontrafelen en nog meer moois in zijn geliefde Le Marche te ontdekken.

Paul: 'De bedoeling van het project is om Le Marche door middel van eigentijdse (straat)kunst, traditionele gerechten en de schoonheid van de dorpen en landschappen onder de aandacht van een groter internationaal publiek te brengen.

Een knapzak vol met lekkers

Het symbool voor dit project is een *gluppa*, een traditioneel geknoopte grote (zak)doek. Vroeger bewaarden de boeren op het land hier hun eten in. Ze droegen deze *gluppa* in de hand of aan een stok over hun schouder, als een soort knapzak.

Vanaf juni 2017 kun je via de website van het POP Up festival een digitale *gluppa* bestellen: een doos gevuld met traditionele lekkernijen uit Le Marche met als thema 'zee' of 'land'. Naast een met de hand bedrukte *gluppa* bevinden zich in iedere doos tien heerlijke regionale producten, van pasta tot olijfolie en wijn, van kaas, salami of vis tot jam en zoetigheden.

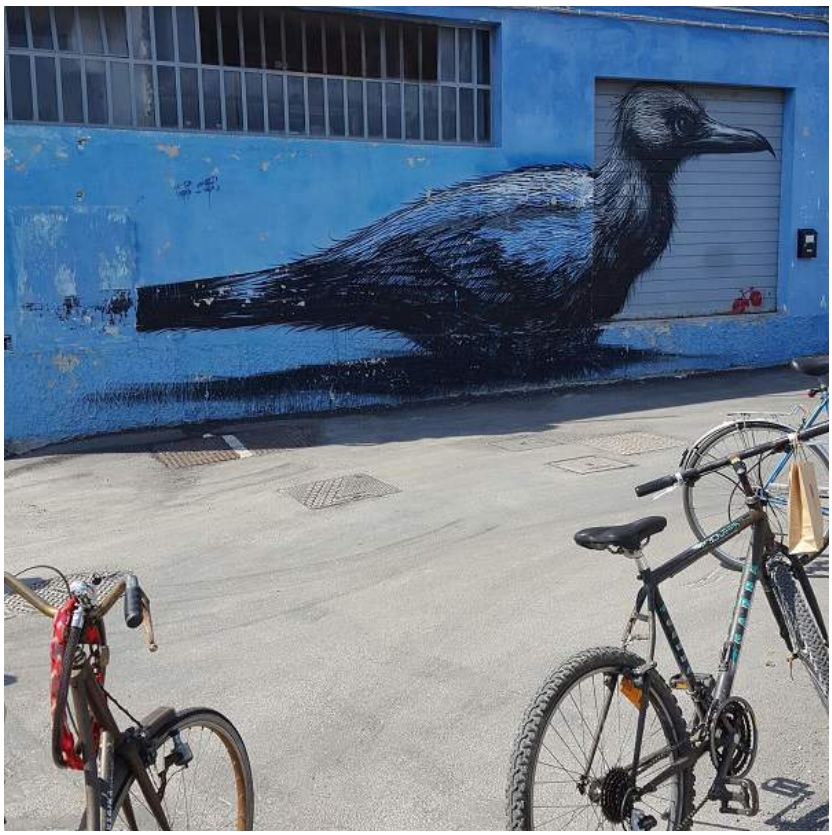
Een knapzak vol *street art*

Aan het project is tevens een POP Up festival verbonden: POP Up! Contemporary art in the Urban space. Voor dit eigentijdse kunstfestival in Ancona wordt een keur aan internationale artiesten en kunstenaars uitgenodigd. Er worden onder andere rondleidingen en evenementen in de haven en de stad georganiseerd, maar er wordt ook live *street art* gemaakt. Tijdens voorgaande edities zijn er al talloze kunstwerken voltooid, waarvan het merendeel in de haven van Ancona te bewonderen is.

Monika, onze gids, vertelt: ‘Reeds in 2008 vond het eerste festival plaats in de haven van Ancona. Het thema dat we toen hebben gekozen, was ‘vis’, waarbij de kunstenaars zich lieten inspireren door alles wat ze om zich heen zagen. Ook in 2009, 2010 en 2015 kwamen bekende en minder bekende *street artists* van over de hele wereld naar Le Marche om een uniek kunstwerk achter te laten.

De naam POP Up! heeft voor ons trouwens twee betekenissen. Enerzijds klinkt het als het woord ‘populair’. Het doel van het project is om *street art* te promoten en populair te maken. Er worden echt pareltjes gecreëerd! Anderzijds doet het woord ook denken aan een pop up-boek. Daarin is elke pagina weer een verrassing, precies wat we hier ook willen bewerkstelligen: op elke straathoek *una sorpresa*.’

Op de fiets langs de mooiste street art van Ancona

Een vast onderdeel van het festival is een georganiseerde fietstour door de haven. Bij de ingang van de haven ontwaren we onze fietsen en na het afstellen van zadels gaan we op pad.

Aan het begin van de haven stuiten we op een werk van Sten & Lex, voormalige vuilnismannen en de allereerste stencilkunstenaars van Italië. Dit pionierende duo maakt al sinds 2003 de mooiste *street art*, bij voorkeur in zwart-wit. We zagen hun werk eerder al in de wijken Torpignattara en Ostiense, in Rome.

Op de Mercato del Pesce, de vismarkt, vereeuwigden Sten & Lex *Two faces* (2009). Met behulp van een projector hebben ze de gezichten eerst op de muur getekend en later ingekleurd. Je ziet een vrouwen- en een mannengezicht. ‘De vrouw symboliseert de lachende vissersvrouw, die blij is dat haar man weer veilig terug is,’ denkt Monika.

Monika: 'Je zult zien dat er ook veel vissersboten beschilderd zijn. In augustus worden de boten voor onderhoud uit het water gehaald, het perfecte moment voor de kunstenaars om een kunstwerk op de boeg achter te laten – waarbij het thema of onderwerp natuurlijk in overleg met de visser wordt gekozen.

Met de allereerste boot die hier beschilderd werd, is helaas een tragisch verhaal verbonden. De kunstenaar was door de visser vrij gelaten in zijn keuze, zolang vrijheidsstrijder Che Guevara maar niet op de boot zou worden geportretteerd. Dat kwam teveel in de buurt van het fascisme van Mussolini en dat wilde de visser per se niet.

Uiteindelijk schilderde de kunstenaar een levensgroot doodshoofd op de boeg, waar sardientjes als noten van bladmuziek omheen zwommen op weg naar de dood – het was ten slotte een vissersboot. Uit de stad én van de visser kwam gelijk groot protest, want een doodshoofd brengt de dood mee naar binnen. Amper één jaar later werd de visser dood gevonden op de boot…'

Ook een project van *street artist* Ozmo (wiens werk we op Capri al tegenkwamen) viel bij de vissers niet in goede aarde. Ozmo had twee zeemeerminnen op een boot geschilderd, een ander symbool voor ongeluk op zee. En je gelooft het misschien niet, maar één dag voor de oplevering zonk de boot – alsof de zeemeerminnen hem meetrokken, de diepte in.

Het volgende kunstwerk kunnen we al van veraf zien. Het is dan ook levensgroot, het werk van Ericailcane (uit Bologna) en Blu (uit Senigallia) dat op twee imponerende, vierendertig meter hoge graansilo's prijkt. Blu en Ericailcane werkten elk twee dagen onafgebroken aan hun silo, een immense klus!

Links zie je een knielende visser in een fles met kreeftscharen als handen. Rechts zie je, eveneens in een fles, een vis met een parel in zijn handen. Het geeft de relatie tussen mens en natuur aan, terwijl de parel symbool staat voor de waarheid en de schoonheid van de zee. Ook om dit kunstwerk is veel te doen geweest, nadat vorig jaar gemodificeerd graan uit Tsjernobyl in de silo's werd aangetroffen. Een rel was geboren, maar Monika heeft het hoogstpersoonlijk met alle betrokken partijen weten recht te breien.

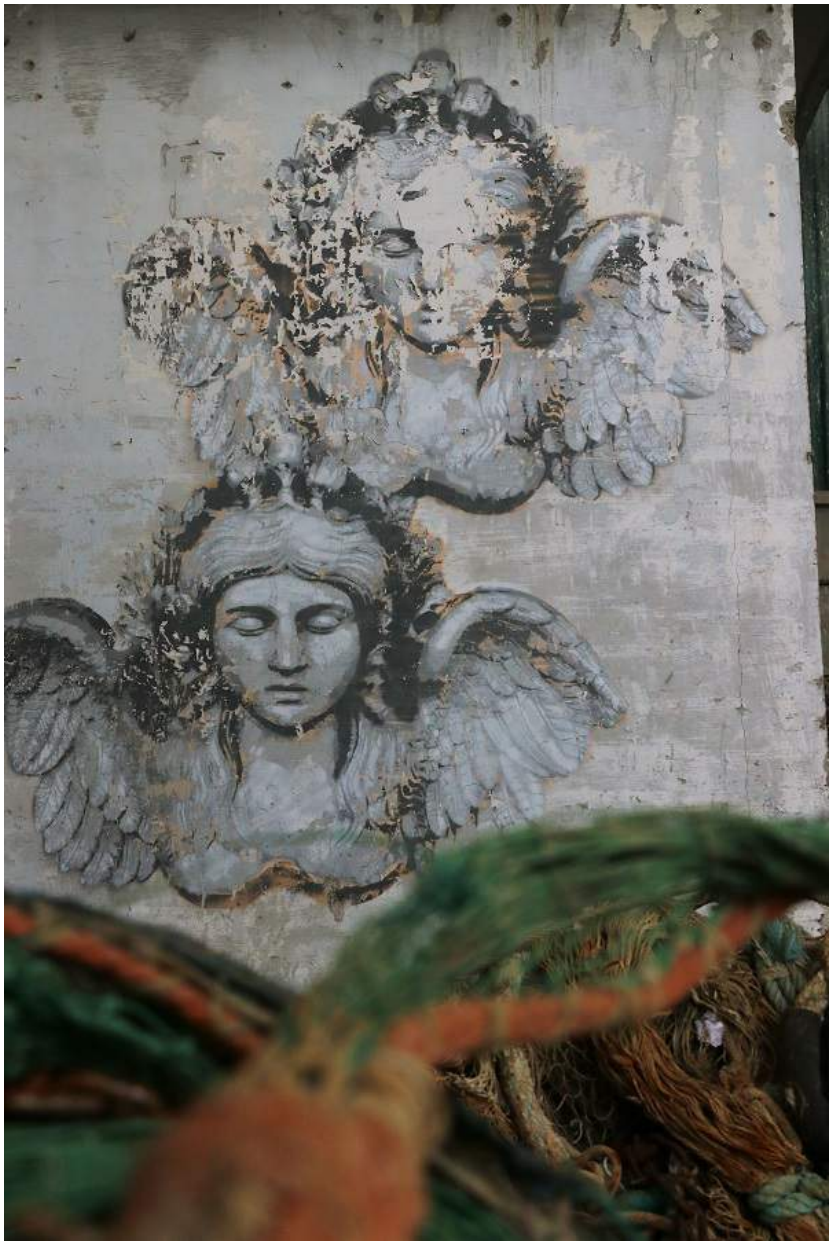
Even later staan we oog in oog met een blauw visserijpand waarop de Belgische *street artist* Roa in 2010 een vogel schilderde, precies een maand na de afschuwelijke milieuramp met het olieplatform Deepwater Horizon in de Golf van Mexico. Roa, die gek op dieren is, wilde op deze manier zijn afschuw uiten over de gevolgen van de ramp voor de dierenpopulatie ter plekke. Als eigenaar Massimo het rolluik van de vriescel omhoog trekt, zijn we allemaal even stil van de artistieke milieuramp die zich voor onze ogen voltrekt.

Hoewel het Padiglione dei Retari, de loods waar vissers hun netten repareren, op het eerste oog verlaten lijkt, zien we in een hoekje vissers bezig met hun netten. Maar ik ben vooral erg onder de indruk van de entourage: de muurschilderingen en posters zijn stuk voor stuk bijzonder.

In deze loods vond in 2009 het POP Up! festival plaats en de oproep aan honderdvijftig internationale kunstenaars om (zelfgemaakte) posters op te sturen, was niet aan dovemansoren gericht. Er is helaas al veel vergaan of kapot, maar de hal hangt gelukkig nog vol met mooie, theatrale postercombinaties.

We fietsen de haven uit en trappen naar het Piazza Oberdan, waar een beroemd werk van kunstenaar Ozmo te zien is. Ozmo maakte dit echter niet alleen, maar samen met Run (uit Ancona) en M-City (uit Polen). Het resultaat is *street art* van maar liefst dertig bij vijftig meter.

De controversiële *Madonna met kind*, beiden met omgekeerd hoofd, baseerde Ozmo op het werk *Pala dell'Alabarda* van Lorenzo Lotto. M-City was verantwoordelijk voor zijn kijk op de drukke steden, terwijl Run de engelen voor zijn rekening nam.

Met dit statement wilden de kunstenaars een shock veroorzaken in de bewustwording van de mensen. Dat laatste is aardig gelukt; het werk en zijn makers kregen veel politieke kritiek te verduren.

Overweldigend is ook de complexiteit van het werk van Zio Ziegler, dat is geïnspireerd op de cultuur van de Aboriginals en de Afrikaanse cultuur. Zijn creaties weerspiegelen de mensheid die reflecteert op zijn mystieke en artistieke afstamming.

Van A tot Z

Onderweg naar Arcevia maken we nog een stop bij het treinstationnetje van Serra San Quirico, waar de stijlen van Italiaanse kunstenaars Basik en 2501 versmolten zijn in het werk *Alpha e Omega* (dat gemaakt werd voor de POP Up! Editie van 2015, *Paradiso* genaamd).

De keuze voor dit station was niet toevallig: het ligt op de strategische route tussen Ancona en Rome. Maar niet alle treinreizigers zijn er blij mee. Ook in de openbare ruimte valt over smaak niet te twisten, maar ik vind het zeker niet misstaan, met de strakblauwe lucht als natuurlijk kader. Oordeel zelf, als je tijdens je vakantie op het stationnetje van Serra San Quirico uit de trein stapt.'

SERRA S. QUIRICO